

**ПРОГРАМА ЗА ПРЕДОСТАВЯНЕ НА РАВНИ
ВЪЗМОЖНОСТИ И ЗА ПРИОБЩАВАНЕ НА ДЕЦАТА И
УЧЕНИЦИТЕ ОТ УЯЗВИМИ ГРУПИ**

2022-2023 година

Приета с решение на Педагогическия съвет
Протокол № 13/13.09.2022 г.

I. ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Настоящата програма е разработена във връзка с предоставянето на подкрепа за личностно развитие на учениците от 21. СУ „Христо Ботев“ и има за цел предоставяне на равни възможности на учениците от уязвими групи и гарантиране на тяхното качествено образование и участие в училищния живот. Програмата включва редът и начините за оказване на обща и допълнителна подкрепа на учениците, които имат необходимост от такава, съобразно личните интереси, потребности и нужди на отделния ученик.

II. ОБХВАТ НА ПОНЯТИЕТО „ДЕЦА И УЧЕНИЦИ ОТ УЯЗВИМИ ГРУПИ”

1. Деца и ученици от уязвими етнически общности и етнически малцинства.
2. Деца и ученици с риск от дискриминация на основата на пол, раса, народност, етническа принадлежност, човешки геном, гражданство, произход, религия или вяра, образование, убеждения, политическа принадлежност, лично или обществено положение, сексуална ориентация, семейно положение, имуществени състояние.
3. Децата-жертви на насилие и експлоатация.
4. Деца и ученици, обект на тормоз.
5. Деца и ученици със специални образователни потребности.
6. Деца и ученици с увреждания и хронични заболявания.
7. Деца и ученици от многодетни семейства и/или с ниски доходи.
8. Учениците с проблемни тенденции в поведението и затруднена адаптация към правилата в училището и в обществото.
9. Малолетните и непълнолетните чужденци, търсещи или получили международна закрила.
10. Даровити деца.

III. ЦЕЛИ НА ПРОГРАМАТА

- Осигуряване на защита и подкрепа за личностно развитие на деца и ученици от уязвими групи.
- Приоритизиране на гражданското и интеркултурно образование в процеса на образование.
- Промяна на нагласите в рамките на училищната общност относно концепцията за включваща/приобщаваща култура и преодоляване на негативни стереотипи и културни дистанции.

IV. АНАЛИЗ НА РЕАЛНАТА СИТУАЦИЯ

През учебната 2021-2022 година в училището са се обучавали 18 деца и ученици от други държави, 7 от тях са малолетните и непълнолетните чужденци, търсещи или получили международна закрила.

През учебната 2021-2022 година в училището са се обучавали 21 деца и ученици със специални образователни потребности.

През учебната 2021-2022 година в училището са регистрирани 3 случая на тормоз, за което са предприети съответните мерки.

През учебната 2021-2022 година в училището са се обучавали 36 деца и ученици с хронични заболявания.

През учебната 2021-2022 година стипендии по социални критерии са получавали 12 ученици. Един ученик в получавал стипендия поради трайни увреждания.

В училището не са идентифицирани деца и ученици от други уязвими групи.

С оглед на реалната ситуация Програмата включва предоставяне както на обща, така и на допълнителна подкрепа за личностно развитие.

V. ПОДКРЕПА ЗА ЛИЧНОСТНОТО РАЗВИТИЕ

1. Обща подкрепа за личностното развитие

Общата подкрепа за личностно развитие е насочена към всички ученици в класа, гарантира участието и изявата им в образователния процес и в дейността на училището, и включва:

1.1. Екипна работа между учителите и другите педагогически специалисти:

- обсъждане на дейностите за обща подкрепа, в които се включват и учениците – обмен на информация и на добри педагогически практики с цел подкрепа на всички учители за подобряване на работата им с учениците в класа;
- провеждане на регулярни срещи, когато са за целите на превенцията, между класния ръководител, учители и други педагогически специалисти в училището.

1.2. Кариерно ориентиране на учениците

1.3. Занимания по интереси:

- дейности за стимулиране развитието на личностни качества, социални и творчески умения и изяви на способностите в областта на науките,

технологиите, изкуствата, спорта, глобалното, гражданското и здравното образование, както и за придобиване на умения за лидерство;

- изяви, свързани с образователни, творчески, възпитателни, спортни и спортно-туристически дейности по проекти, програми и други на общинско, областно, национално и международно равнище;

1.4. Обучение по учебни предмети и модули, както и участие в дейности, чрез които се придобива допълнителна подготовка от учениците.

1.5. Библиотечно-информационно обслужване – осигуряване на безплатни учебници за ученици V – VII клас, свободен достъп до информация от различни документални източници и в глобалната мрежа с цел изграждане на навици за четене и компетентности за търсене и ползване на информация.

1.6. Грижа за здравето въз основа на информация от родителя и при взаимодействие с медицинския специалист в здравния кабинет в училището.

1.7. Поощряване с морални и материални награди – по ред, определен в ПДУ.

1.8. Дейности за превенция на насилието и преодоляване на проблемното поведение, свързани с:

- изграждане на позитивен организационен климат в училището;
- психологическа подкрепа, насочена към учениците, педагогическите специалисти и родителите за
- създаване на условия за сътрудничество и ефективна комуникация между всички участници в образователния процес, предоставяне на методическа помощ на учителите за превенция на насилието и за преодоляване на проблемното поведение на учениците, извършване на групова работа с ученици и/или кризисна интервенция, работа със средата, в която е ученикът – семейството, връстниците.

1.9. Дейности за превенция на обучителните затруднения, включително логопедична работа:

- допълнително обучение по учебни предмети с акцент върху обучението по български език, включително оgramотяване на ученици, за които българският език не е майчин;
- консултации по учебни предмети и допълнителни консултации по учебни предмети, които се провеждат извън редовните учебни часове.

2. Допълнителна подкрепа

Допълнителната подкрепа за личностно развитие се предоставя въз основа на оценка на индивидуалните потребности на ученика, извършена от екип за подкрепа за личностно развитие на ученика, утвърден със заповед на директора за конкретен ученик по чл. 187, ал. 2 от ЗПУО.

Допълнителната подкрепа за личностно развитие се предоставя на ученици от следните уязвими групи:

- със специални образователни потребности;
- в риск;

- с изявени дарби;
- с хронични заболявания.

Допълнителната подкрепа се реализира чрез план за действие за всеки конкретен ученик, в който родителите се включват като активни участници в дейностите. При изпълнение на дейностите училищният екип работи в партньорство и/или при необходимост с РЦППЛР, социалните служби и др.

VI. МЕРКИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПРОГРАМАТА

КАТЕГОРИЯ УЯЗВИМА ГРУПА	МЕРКИ И ДЕЙНОСТИ ЗА ПРИОБЩАВАНЕ
<p>Деца и ученици от уязвими етнически общности и етнически малцинства</p> <p>Деца и ученици от многодетни семейства и/или с ниски доходи</p>	<p>Утвърждаване на интеркултурното образование като част от работата на класния ръководител с класа и/или под формата на извънкласни дейности, занимания по интереси, целодневна организация на учебния ден;</p> <p>Съхраняване и развиване на тяхната културна идентичност чрез изучаване на майчин език, история и култура като допълнителна индивидуална работа;</p> <p>Етичната комисия в училището води регистър на децата и учениците от уязвими групи и следи процеса на тяхното приобщаване;</p> <p>Координаторът за обща и допълнителна подкрепа координира усилията на всички страни за предоставянето на общи и допълнителни форми за приобщаване на деца и ученици от уязвими групи.</p> <p>Определяне на стипендианти по социални критерии.</p> <p>Към Ученическия съвет работи комисия „Права и изслушване на ученици”.</p>
<p>Деца и ученици с риск от дискриминация на основата на пол, раса, народност, етническа</p>	<p>Утвърждаване на интеркултурното, гражданското и здравно образование като част от работата на</p>

<p>принадлежност, човешки геном, гражданство, произход, религия или вяра, образование, убеждения, политическа принадлежност, лично или обществено положение, увреждане, възраст, сексуална ориентация, семейно положение, имуществено състояние.</p>	<p>класния ръководител с класа;</p> <p>Етичната комисия в училището води регистър на децата и учениците от уязвими групи и следи процеса на тяхното приобщаване;</p> <p>Към Ученическия съвет работи комисия „Права и изслушване на ученици”.</p>
<p>Деца-жертви на насилие и експлоатация</p>	<p>Утвърждаване на гражданското образование като част от работата на класния ръководител с класа;</p> <p>Осъществяване на училищен план за прилагане на Кординационния механизъм за взаимодействие при работа в случаи на деца, жертва или в риск от насилие и за взаимодействие при кризисна интервенция</p> <p>Към Ученическия съвет работи комисия „Живот без тормоз и насилие”.</p>
<p>Деца и ученици със специални образователни потребности</p> <p>Деца и ученици с хронични заболявания</p>	<p>Утвърждаване на гражданското и здравно образование като част от работата на класния ръководител с класа;</p> <p>Осигуряване на допълнителна подкрепа за личностно развитие в съответствие с нормативната уредба;</p> <p>Към ученическия съвет работи комисия „Празници и събития”, която включва в работата си деца със СОП и с хронични заболявания.</p>
<p>Даровити деца</p>	<p>Осигуряване на обща и допълнителна подкрепа за личностно развитие в съответствие с нормативната уредба;</p> <p>Целенасочена работа в занимания по интереси;</p> <p>Целенасочена работа за подготовка за състезания, конкурси и олимпиади;</p> <p>Включване към работни комисия към управителния съвет на ученическия съвет.</p>
<p>Ученици с проблемни тенденции в поведението и затруднена адаптация към правилата в</p>	<p>Утвърждаване на гражданското и здравно образование като част от работата на класния</p>

<p>училището и в обществото</p>	<p>ръководител с класа</p> <p>Осигуряване на обща и допълнителна подкрепа за личностно развитие в съответствие с нормативната уредба;</p> <p>Стриктно спазване на Правилника на училището и на процедурата за налагане на санкции на учениците.</p> <p>Взаимодействие с МКБППМН, Дирекция „Социално подпомогане“ и други компетентни органи.</p> <p>Включване към работни комисия към Ученическия съвет.</p>
<p>Малолетните и непълнолетните чужденци, търсеци или получили международна закрила</p>	<p>Утвърждаване на интеркултурното образование като част от работата на класния ръководител с класа;</p> <p>Осигуряване на обща и допълнителна подкрепа за личностно развитие в съответствие с нормативната уредба.</p>

VII. КОНКРЕТНИ ДЕЙНОСТИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПРОГРАМАТА

1. ОБЩА ПОДКРЕПА ЗА ЛИЧНОСТНО РАЗВИТИЕ

ДЕЙНОСТИ	ОТГОВОРНИ ЛИЦА
Изготвяне на план за час на класа	Класни ръководители
<p>Екипна работа между педагогическите специалисти.</p> <p>Определяне на Координатор за обща и допълнителна подкрепа за личностно развитие. Обмяна на информация, опит и добри практики между преподавателите и другите педагогически специалисти.</p>	Педагогически специалисти
Провеждане на консултации с учениците с изявени заложби или с обучителни затруднения и дефицити	Педагогически специалисти
Анкетно проучване сред учениците и техните родители за	Директор

установяване потребностите и желанията им и формиране на групи по занимания по интереси.	
<p>Определяне на социални стипендии за ученици с ниски семейни доходи.</p> <p>Определяне на ученици с ниски доходи в начален етап, на които да бъде предоставен безплатен обяд.</p>	<p>Комисия за стипендиите</p> <p>Класни ръководители</p>
Осигуряване на достъп до спортната база на училището, компютърните кабинети и до библиотечно-информационния център	Заместник-директори, РН „ИКТ“
<p>Кариерно ориентиране и консултиране на учениците, свързано с избора на училище, профил, професия.</p> <p>Провеждане на беседи с външни гости. Покана на родители на ученици с различни професии в ЧК.</p> <p>Функциониращ Кариерен център</p>	<p>Педагогически съветник</p> <p>Класни ръководители</p> <p>Ръководител на Кариерен център</p>
Награждаване на ученици за високи постижения в образователната дейност, в заниманията по интереси и за приноса им към развитието на училищната общност.	<p>Директор</p> <p>Заместник-директор</p>
<p>Допълнителни учебни часове по български език за деца и ученици, чийто майчин език не е българският.</p> <p>Допълнителни консултации по учебни предмети, които се провеждат извън редовните учебни часове.</p>	<p>Директор</p> <p>Педагогически специалисти</p>
Психологическа подкрепа на учениците и развиване на умения за учене.	Педагогически съветник/психолог
Позитивна дисциплина – прозрачни правила и спазване на процедури за налагане на санкции.	<p>Директор</p> <p>Педагогически специалисти</p>
Организиране на училищни събития и извънкласни дейности, включително със съдействието на Ученическия съвет	<p>Ученически съвет</p> <p>Педагогически специалисти</p>
Осигуряване на медицинско лице в училище.	Медицинска сестра
Осигуряване на сигурна и безопасна материална база.	Директор
Провеждане на тематични инструктажи.	<p>Директор</p> <p>Класни ръководители</p>
Организирано извеждане на ученици (екскурзии,	Педагогически

посещения на институции, зелени училища)	специалисти
Превенция на насилие и тормоз – квалификация на педагогическите специалисти; индивидуални консултации с деца, жертви на насилие; провеждане на лекции, беседи, презентации по следните теми: „Насилие между деца“, „Домашно насилие“, „Разрешаване на конфликти“, „Сексуален тормоз“, „Агресия и скрита агресия (тормоз)“, „Кибертормоз“.	Педагогически специалисти Педагогически съветник
Съвместна работа с Дирекция „Социално подпомагане“, IV РПУ и други институции.	Директор Заместник-директор

2. ДОПЪЛНИТЕЛНА ПОДКРЕПА ЗА ЛИЧНОСТНО РАЗВИТИЕ

ДЕЙНОСТИ	ОТГОВОРНИ ЛИЦА
Екипна работа между педагогическите специалисти. Идентифициране на ученици за предоставяне на допълнителна подкрепа за личностно развитие.	Педагогически специалисти
Извършване на оценка на потребностите на учениците със СОП или при идентифицирана необходимост	Педагогически специалисти
Осигуряване на подкрепа на ученици със СОП от специалисти съобразно индивидуалните им потребности – логопед, психолог, педагог на ученици със зрителни затруднения.	Педагогически специалисти
Изпълнение на мерки за превенция на агресията и тормоза	Заместник-директор Педагогически съветник Екипи
Обучение на педагогическите специалисти за работа с деца с аутизъм/обучителни трудности.	Директор

VIII. ОЧАКВАНИ РЕЗУЛТАТИ

Изпълнението на Програмата предполага постигане на следните конкретни резултати:

1. Достъп на всеки ученик до подкрепа за личностно развитие, в зависимост от неговите индивидуални потребности, с оглед възможността за възникване на

затруднения в процеса на обучение и приобщаване и на необходимостта от подходяща подкрепа.

2. Равнопоставеност и недопускане на дискриминация при провеждане на училищното образование.

3. Недопускане на агресивни прояви в училищната общност.

4. Сътрудничество между всички участници в процеса на предоставяне на подкрепа за личностно развитие – училището, ученикът, семейството и общността.

Настоящата програма за предоставяне на равни възможности и за приобщаване на ученици от уязвими групи е обсъдена и приета на заседание на Педагогическия съвет (Протокол № 13/13.09.2023 г.) и е утвърдена със Заповед № 1336/14.09.2022 г. от директора на 21. СУ „Христо Ботев“.